

Kuulemistilaisuus Järvikylä-Aittola kouluratkaisuista

Niva-Kaijan koululla 3.10.2023 klo 18-20

Läsnä noin 70 osallistujaa

Opetuslautakunnan puheenjohtaja Aleksi Päckilä avasi tilaisuuden ja toivotti osallistujat tervetulleeksi toivoen rakentavaa keskustelua.

Sivistysjohtaja Riitta Viitakangas esitteli tilaisuuden taustat.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt aiemmin 9.6.2022, että Aittolan koululle annettiin jatkoaikaa kaksi vuotta. Tarkastelu päätettiin tehdä 2024 ja jos oppilasmäärä ei ole merkittävästi kasvanut, yhdistäminen Järvikylän kouluun olisi v. 2026. Perusteluna oli, että oppilaat eivät mahtuneet Järvikylän nykyisiin tiloihin ja investointi olisi mahdollinen vasta aikaisintaan 2026 (kaupungin investointiohjelma). Tuolloin käydyissä kuulemistilaisuuksissa Aittolan koulun huoltajien toive oli, ettei oppilaita ei hajauteta eri kouluille koulun lakatessa.

Järvikylän koululla tehdyn viranomaistarkastuksen päätöksen mukaan Järvikylän koulun nykyisessä kiinteistössä opetustoiminta voi jatkua enintään 2023-2024 lukuvuoden loppuun (kiinteistön kunto). Kaupunginhallituksen asettama ohjausryhmä on tarkastellut Järvikylä-Aittola alueen koulutilannetta. Järvikylän koulun opetusjärjestelyjä selvitetessä enemmän kannatusta on saanut vaihtoehto, että Järvikylä-Aittola suunnalle rakennettaisiin uusi koulu, joka sijoittuisi Järvikylän koulun nykyiselle paikalle. Perusteluna on mm. oppilaiden koulumatkat ja rakentamisen kustannukset. Teknisen toimen arvion mukaan uudelle paikalle rakentaminen olisi n. 466.000 euroa kalliimpi kuin nykyiselle paikalle ja aikataulu viivästyisi.

Opetuslautakunta on päättänyt ehdottamaan, että Järvikylä-Aittola suunnalle rakennetaan uusi koulu. Uusi koulu sijoitetaan Järvikylän koulun nykyiselle tontille. Järvikylän koulun opetus siirretään kevätlukukautena 2024 Haikaran kivikouluun ja vanha Järvikylän koulu puretaan heti. Uuden koulun rakentamisessa otetaan huomioon siirrettävyys. Uuden koulun valmistumisen tavoiteaikataulu vuoden 2024 loppuun mennessä. Aittolan koulu yhdistetään Järvikylän koulun kanssa uuden koulun aloittaessa toimintansa.

Opetuslautakunta päätti järjestää tämän avoimen kuulemistilaisuuden ja on pyytänyt lausunnot 5.10.2023 klo 15 mennessä.

Aleksis Päckilä kertoi Sitowise Oy:n konsulttityöstä, joka on kokonaisuuden osalta vielä luonnosvaiheessa. Tarkoitus on jatkossa käydä läpi koko Nivalan kouluverkko. Konsulttitoimiston on laatinut koulujärjestelyistä erilaisia skenaariomalleja. Päckilä esitteli koulumatkojen tilannetta Järvikylä-Aittola alueella verraten nykyistä Järvikylän koulun paikkaa uuteen paikkaan, joka olisi n 1,5 km Järvikyläntietä Aittoperälle päin. Uudelle paikalle rakennettaessa kuljetustarve lisääntyy 26 oppilaalla ja nykyiselle paikalle rakennettaessa 32 oppilaalla (liite). Konsultti on todennut, että koulurakennuksen sijainnin merkitys koulukuljetuskustannuksiin on pieni markkinaehtoista ja sitä täydentävää tilausajokuljetusta käytettäessä. Perustamiskustannuksista on teknisen toimen alustava arvio.

Kaisa Pihlajaniemi, Aittolan koulun rehtori käytti puheenvuoron: Toiveena on yhteinen ratkaisu, jossa lapset asetetaan etusijalle. Koulu on antanut asiasta lausuntonsa (henkilökunta ja oppilaat). Oppilaiden kanssa on käyty konsultin laatimia dioja läpi, opettajat ovat kertoneet tilanteen ja mitä aikuisilla päätettävänä. Oppilaille annettiin apukysymyksiä. Rehtori kertoi yhteenvedoa oppilaiden vastauksista. Toiveena on, että kaikille Aittolan koululaisille tarjottaisiin koulu- kuljetus uuteen kouluun. Oppilailla on huoli siitä, että siirtyvätkö kaikki kaverit ja opettajat myös. Siirtymisen toivottiin tapahtuvan kokonaisuutena yhtenäisenä pakettina. Toivottiin myös että, päästään etukäteen tutustumaan ja koulumatka olisi turvallinen. Toivotaan menoa yhtä aikaa Järvikylän kanssa uuteen kouluun.

Eija Oja, Järvikylän koulun vararehtori käytti puheenvuoron: Oppilaiden kanssa keskusteltaessa eniten on noussut huoli evakkoajasta Haikaran koululla, esim. miten yhteinen kuljetus järjestetään ja valvotaan. Toivotaan, että valtuusto tekisi päätöksen ja edettäisiin rivakasti. Väistötiloissa toimiessa välineistön tulee olla kunnossa (opetusvälineet, kalusto ja materiaali). Muuttoja tulee molemmille kouluille ja Järvikylän koululle useamman kerran. Toiveena, että uuden koulun aloittaessa siirryttäisiin sinne yhtä aikaa Aittolan koulun kanssa. Tavoitteena on vaalia modernissa koulussa kyläkoulukulttuuria. Toive, että asiassa nähtäisiin enemmän mahdollisuuksia kuin uhkia.

Keskustelusta käsiteltiin mm. seuraavia kysymyksiä ja näkökantoja:

- Yhteistyötä koulujen kesken tehdään jo nyt. Saataisiin yhteinen ratkaisu ja päättäjille yhteiset evästyksset.
- Ei ole itsestään selvää, että keskustellaan uuden kyläkoulun rakentamisesta. Alle sadan oppilaan koulun rakentaminen sivukylälle on merkittävä investointi.
- Onko otettu huomioon, mikä hyöty saataisiin, jos voitaisiin hyödyntää talkootyötä pihanrakentamisessa ja koulujen nykyisistä pihavälineistä, jos rakennettaisiin uudelle paikalle. Laskettu, että noin 100.000 käytettäisiin. Pohjatyt pitää tehdä.
  - Ei merkittävästi iso apu kokonaismittakaavassa.
- Ketkä koulun rakentamisen maksaa? Voidaanko investointia siirtää?
  - Jostakin raha löydyttävä, veronmaksajat viimekädessä maksaa.
- Onko paikkaa katseltu muualta, onko kysely tontteja?
  - Ensin tehtävä periaatepäätös. Uuteen paikkaan liittyy mm. tontin hankinta, naapurien kuuleminen, maapohjan tutkimukset, myös nämä vie rahaa ja aikataulu muuttuu.
- Miten kustannukset on voitu arvioida?
  - Tekninen toimi on arvioinut. Arviossa lähdetään siitä, ettei pohjaa tarvitse paaluttaa. Jos tarvitaan paalutus, kustannukset nousevat. Ei ole tehtynä esim. maapohja- tutkimuksia, koska ei ole toista tonttiakaan.
- Voidaanko Järvikylän koulu ottaa muuhun käyttöön? Tai myydään eurolla? Säästettäisiin purkukustannukset.

- Purkukustannukset arviolta n. 100.000 € (vrt. Erkkilän koulu). Kiinteistön ongelmat lähinnä ilmanvaihdossa. Ei ole realistista tehdä korjaustoimia. Ylipaineistamalla saatiin vuoden jatko aika toiminnalle.
- Kiinteistöä ei voida myydä esim. asuinkäyttöön, ei ole realistinen vaihtoehto
- Mikä periaatepäätös?
  - Opetuslautakunta tekee esityksen kh:lle ja valtuustolle ja jos valtuusto tekee toisenlaisen päätöksen, sen mukaan edetään. Asia on lautakunnassa 10.10. ja valtuustossa 3.11.
- Onko järvikyläläisiä päättäjinä? Ovatko järvikyläläiset päättäjinä esteellisiä?
  - Järvikyläläisiä ei ole opetuslautakunnalla, ei kaupunginhallituksessa, eikä kaupunginvaltuustossa. Toimialan työntekijä ei voi olla ao. toimialan lautakunnassa.
  - Kyläläisyys ei tee jääviksi valtuustossa.
- Jos olisi vuokrakouluratkaisu onko otettu huomioon ero kahden koulupaikan välillä, jos jaetaan kustannus 10 vuoden ajalle? Jos koulu siirtyisi 2 km Aittolaan päin.
  - Koulurakennuksen hinta on sama. Perustamiskustannuksen eroksi arvioitu 466.000 €. Kuljetuskustannuksissa ero n. 10.000 € vuosittain. (n. 100.000 / 10 vuosi).
- Nykyhinnoilla ja nykypaikoilla. Esim. jos saataisiin pihavälineet nykyisistä kouluista, 8 500 € kun pitäisi kääntymispaikka rakentaa. Kaikki nämä huomioon ja talkootyö niin saataisiin perustamiskustannukset.
  - Uuden koulun paikalla ei ole merkitystä Aittolan kääntymispaikan rakentamisen osalta. Hyödyttää molemmissa ratkaisuissa.
- Mikä on todellinen kuljetuskustannus. Myös uuteen kuljetus?
  - Järvikylällä 40 km/h rajoitus tippuu pois ja nousee. Voi tarkoittaa tien riskiluokituksen nousemista ja silloin kuljetukset järjestettävä uuteen paikkaan kahdesta suunnasta.
- Järvikylän koulu tarjoaa hyvät puitteet liikunnan opetuksen, pururata, luontopolku ja laavu yms. puitteet täydelliset, onko näillä välillä tai arvoa? Kuinka paljon voi perustaa päätöksen siihen, että tehdään talkoilla?
  - Lähtökohtana uuden koulun rakentamisessa, että on arvioitu ja varattu budjetti. Välttämättömät opetukseen tarvittavat piha-alueet teknisellä toimella laskelmassa mukana
- Eikö Aittolan nykyinen koulu ei ole vaihtoehto?
  - Oppilasmäärä ei mahdu Aittolan nykyiseen kouluun. Aittolan koulukiinteistöllä on iso korjausvelka. Tarjotaan terveelliset ja turvalliset tilat, mitä vanhat tilat eivät ole. Kiinteistöongelmia ei välttämättä tuoda ilmi.
  - Opetushenkilöstön on pidettävä ikkunaa auki ilmanvaihdon vuoksi, vaikka iso luokka. Ilma ei riitä.
  - Karvoskylä ja Välikylä ainoat koulut ilman ilmanvaihtoa. Vanhat (puruseinäiset) rakennukset, joihin lisätty ilmanvaihtokone tuovat ongelmia. Järvikylällä haasteena ollut löytää tasapaino ja se on nyt väliaikaisesti ratkaistu ylipaineistamalla.
  - Myös Erkkilässä piti pitää vanhassa rakennuksessa ikkunoita auki. Ero on suuri kun vertaa nyt vanhaa ja uutta.

-Minkälaisesta koulusta keskustellaan: onko kivijalka, siirrettävyys?

-Erkkilän malli on yksi vaihtoehto. Se on moduuliratkaisu: tehty 18 viipaletta, jossa kaikki valmiina ja palat yhdistettiin. Sen jälkeen laitettiin lattia. Siirrettävyys sen vuoksi, että tarvittaessa voidaan siirtää. Nokelan vieressä on samanlainen ratkaisu lisätila Majakka. Saatu hyvää palautetta käyttäjiltä. Vaihtoehtoina joko vuokrata tai rakentaa itselle.

-4 opetustilan kiinteä ratkaisu ja kylkeen tulisi 2 siirrettävää. Vastaa Erkkilän koulun tasoa, puurakenteinen, asialliset, toimivat tilat.

-Aikataulua tavoiteltiin tässä syksyksi. Erkkilästä tehtiin päätös tammikuussa ja oli valmis syksyllä. Rakentamisen aikataulu sisältää riskejä. Huomioitava osittain siirrettävyys oppilasmäärät huomioon ottaen. Aikataulua siirrettiin nyt puolella vuodella eteenpäin. Oppilasmäärä on täällä isompi ja aikajänne vähintään 10-15 vuotta.

-Puhutaan viipalekouluista. Ei rakenneta kivijalkakoulua. Ketä kiinnostaa muuttaa sellaiselle kylälle, jos tehdään parakkikoulu?

-Tätä keskustelua käytiin myös Erkkilän koulun osalta. Tämä on uusi rakentamistapa. Uusi terveellinen ja turvallinen koulu.

-Ovatko nämä kahden kyläkoulun lapset tasavertaisessa asemassa?

-Ihanne tilanne olisi tietysti se, että voisi kulkea omassa koulussa. Olisi turvallinen koulumatka. Järvikylän oppilaille turvallinen kävely- ja pyörämatka. Aittolan oppilaista suurin osa kuljetuksessa jo nyt.

-Miksi kiire? Pitää kartoittaa ja useita vaihtoehtoja ja ottaa aikalisä. Ei talous ole valmis tähän. Miksi ei voi vielä miettiä ja selvittää kustannuksia. Mistä kiire tulee? Faktat ensin?

-Järvikylän koulun tilannetta pyritty viemään eteenpäin ja on selvitetty asioita. Konsultti selvitys tehtiin.

-Akuutti tilanne on ratkaista Järvikylän koulun tilanne ja opetusjärjestelyt. Päädytty ehdotukseen, että väistö rakentamisen ajaksi Haikaran koululle. Siellä suunniteltu kivikoulun saneeraus siirtyy. Asian pitkittämällä voi olla isot kerrannaisvaikutukset. Opetustoimen järjestämisen ja koululaisten kannalta keskittyttävä oleelliseen. Selvittämättömiä kysymyksiä on Aittolan kylän kannalta. Aikataulua on jo siirretty ja suunnitteluun myös tullut puoli vuotta aikaa. Ei päästä suunnittelemaan eteenpäin ennen kuin periaatepäätös.

-Pitää saada päätöksiä aikaan, onko pystytty huomioimaan jokainen, onko realistista?

-Päätöksenteon faktat ja niiden punninta päättäjien tehtävä

- Aittolan kyläyhdistys kokoontunut ja käynyt asiaa läpi useaan otteeseen. Jos uusi koulu rakennetaan toisen olemassa olevan koulun paikalle? Tehty kyläyhteistyötä mm. kokko, kesätapahtuma, rakentamista: laavu, laiturit, yms. ja yritetty järjestää koko Nivalalle tapahtumia. Kerätty rahaa koulun käyttöön. Jos koulu siirtyy kauas, myös kylän kokoontumispaikka siirtyy, ei lähdetä kerhoihin, ollaan huolissaan. Oli mm. Kohti koulua Ylen patkka, jolla Nivalalle haettiin tunnetta-vuutta.

Missä olisi koulu tehty kylien yhteistyönä? Olen kuullut, että jos kuivaamo tehty väärään paikkaan, siitäkin pitkä riita. Voitaisiin tehdä ratkaisu, että voitaisiin tehdä yhteistyötä esim. pihatal-koot. Huoli kaupungin taloudesta. Laskettu 300.000 € säästöt saatavaksi, jos hyödynnetään ny-

kyisten koulujen alla oleva massat ja pihat talkoolla. Jos olisi uusi paikka: siirrettäisiin leikkivälit. Kuljetukset ja niiden kustannukset, linja-autoliikenne, Järvikylän koululla ei ole turvallista paikkaa pysähtymispaikkaa. Koulu on myös kerhotalo ja kylätalo.

- Nykyinen sijainti: ei ole tontteja Järvikylän päässä, sijainti enemmän Aittoperän suuntaan. Varjo koulun yllä vaikuttaa tuleeko asukkaita.

-Ei mikään estä yhteistä tekemistä

- Yhteinen peräkärry, mutta se on aina toisessa paikassa, ei tunnu yhteistyöltä

-Mikä tekee yhteisen?

-Äärimmäinen isku Aittolaan. En voi laskea sen varaan, että toivotaan, toivotaan.

-Järvikylästä joudutaan evakkoon Haikaraan. Ollut esillä Aittolaan siirtyminen, mutta sinne ei mahdu järkevästi. Tulisi kuusi yleisopetuksen ryhmää, kiertävät, liikuntasalin käyttö, vessat ei riitä.

-Haikaran olemassa oleva kivikoulun tilat Järvikylän koulun käyttöön.

-Tuleeko liikuntasali uuteen kouluun?

- Erkkilän koulua käytetään verrokkina. On rakentamisen malli ja periaatepäätös kyläkouluksi. Täällä oppilasmäärä 1,5 kertainen, isompi monitoimitila, valmistuvan monitoimihallin hyödyntäminen.

-Puolueeton konsultin ehdotus oli uusi paikka, miksi ei noteerata?

-Konsultin ehdotus ei ole suositus, perustuu pelkkään matematiikkaan. Jos koulu tehtäisiin keskelle uuteen paikkaan 1,5 km siirto ei riitä siihen, että bussikuljetus väheneisi ja ottaen huomioon, että Järvikylän oppilaille matka pitenee. Järvikylän koulu on 3,5 km Kuoppasillan risteyksestä. 13 km on pisin koulumatka Hosionperältä ja nämä ovat jo nyt kuljetuksessa.

-Yhä useampi oppilas joutuisi kulkemaan pyörällä tai kävellen vs. siihen, että on vähän pidempi bussimatka. Mahdollisesti kuljetus tulisi lisääntymään uuteen paikkaan kahdelta suunnalta.

- Kävely/pyörämatkaa lisää 1,5 km (0,5 h lisää), vs. kuljetusaikaa 5 min. Lapset ovat sopeutuvia.

-Asiaa tarkasteltava kylän näkökulmasta, päättäjän näkökulmasta. Mikä on kylän merkitys ilman koulua?

-Mitä voidaan koko kaupungin osalta ottaa huomioon kylätoiminnan osalta.

-Yhdessä rakennetaan yhteinen koulu

-Miten Aittoperä hyötyy asiassa? Koulu lakkaa kokonaan, elävä kyläkoulu loppuu. Voisiko lastenkennällisesti miettiä, että siirretään 1,5 km Aittoperälle päin. Hinta taitaa olla pieni raha?

-Ei tehtäisi kylien välistä väittelyä. Kylätoiminnan näkökulma. Nyt kouluratkaisu. Keskelle kylää, esim. kerhotoiminta kuljetusten kanssa onnistuisi.

-Tärkeitä on, että koulumatka on turvallinen matka. Monesti luvattu että lähes kaikille 80 km/h annetaan kuljetus. Koskee kaikkia aittoperäisiä.

-Kuljetusten myöntäminen on opetuslautakunnan asia.

-Olemme olleet melkein 5 km rajalla ja aina oli tappelu kuljetuksista; matkaa mitataan metrimitoilla, esim. pysäkin paikka vaikuttaa. Ei tarvitsi tapella, mitä säästetään, kun auto kuitenkin kulkee ohi.

- Pitää olla joku kriteeri ja raja jossakin
- Miltä lapsista tuntuu, kun naapurista pääsee kuljetuksella?
- Mitä hyötyä, että ymmärrätte?
- Löydettäisiin rakentava tapa toimia, ettei myrkytetä tulevia sukupolvia. Päätökset ovat vaikeita.
- Lapset eivät joutuisi painimaan aikuisten ajatusten alla.
- Aittolan toive, että koulu 1,5 km Aittolaan päin. Ei vastusteta yhdistymistä, palvelisi molempia kyliä, rakennettaisiin sopivalle välille.
- Me myöskin haluttaisiin keskemäs ja päätös voi olla. Olisi yhteinen sijainniltaan. Olisi ollut Erkkiläänkin monta ideaa.
- Jos huono päätös, ei voida rakentaa yhteistä
- Järvikylällä otetaan avosylin vastaan, lapset pääsevät turvalliseen, terveelliseen ympäristöön
- Joka ikiselle aittooperäselä koululaiselle kuljetus
- Miksi ei voisi ottaa kaikkia kyytiläisiä kyytiin, tien varrelta kaikkiin kyytiin?
- Ei ole tasapuolista kaikkien kylien osalta.
- Koulumatkalla on pimeää ja villieläinten paikat
- Kunnan päättäjille nostetaan hattua, että lähtevät rakentamaan uutta koulua
- Jossakin raja oltava: jos 8 kuljetetaan ja tulee yksi lisää, tarvitaan linja-auto

-Haluttu, että Nivala säilyttäisi mahdollisuuden, että olisi pienempiä kouluja, tietoinen valtuuston valinta. On myös taloudellinen ratkaisu, väen vähentyminen ollut iso muutos ja ikäluokkien pienentyminen jatkossa. Hyvä, että koulun edustajat olivat jutelleet lasten kanssa. Löydettäisiin yhteinen tapa toimia. Kaikki neliot tehokkaassa käytössä. Kestävällä tavalla Nivalan rakentamista. Nivala olisi edelleen houkutteleva, kuljetukset tuvallisesti, kyläyhdistykset yhdessä pohtimassa.

- Joka tapauksessa pitää kiinnittää huomiota kuljetusjärjestelyihin,
- On eri näkökulmia paikkakysymykseen.
- Aittolan kylän jatkotulevaisuus ilman koulua ottava huomioon. Koulupäätöksen jälkeen yhdessä suunnittelua ja kyläläisten huomioiminen kaupungin muun toiminnan osalta. Miten olisi yhteinen koulu sijainnista huolimatta?

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti tilaisuuden klo 20.02

Muistion vakuudeksi

Aleksi Päckilä
opetuslautakunnan puheenjohtaja

Riitta Viitakangas
sivistysjohtaja